

EVROPSKÝ PARLAMENT

2009 - 2014

Dokument ze zasedání

A7-0360/2013

31. 10. 2013

ZPRÁVA

o provádění společné bezpečnostní a obranné politiky (na základě výroční zprávy Rady určené Evropskému parlamentu o společné zahraniční a bezpečnostní politice)

(14605/2013 – C7-0000/2013 – 2013/2105(INI))

Výbor pro zahraniční věci

Zpravodajka: Maria Eleni Koppa

OBSAH

	Strana
NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU	3
MENŠINOVÉ STANOVISKO	15
VÝSLEDEK KONEČNÉHO HLASOVÁNÍ VE VÝBORU	16

NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

o provádění společné bezpečnostní a obranné politiky (na základě výroční zprávy Rady určené Evropskému parlamentu o společné zahraniční a bezpečnostní politice) (14605/2013 – C7-0000/2013 – 2013/2105(INI))

Evropský parlament,

- s ohledem na výroční zprávu Rady Evropskému parlamentu o společné zahraniční a bezpečnostní politice, a zejména na její části, které se týkají společné bezpečnostní a obranné politiky (SBOP) (14605/2012 – C7-0000/2013),
- s ohledem na články 2, 3, 21, 24 a 36 Smlouvy o Evropské unii (SEU),
- s ohledem na hlavu V SEU a na Smlouvu o fungování Evropské unie (SFEU),
- s ohledem na závěry Evropské rady ze dne 14. prosince 2012,
- s ohledem na závěry meziparlamentní konference o společné zahraniční a bezpečnostní politice a na závěry o společné bezpečnostní a obranné politice ze dne 6. září 2013,
- s ohledem na evropskou bezpečnostní strategii nazvanou „Bezpečná Evropa v lepším světě“, kterou přijala Evropská rada dne 12. prosince 2003, a na zprávu o jejím provádění nazvanou „Zajišťování bezpečnosti v měnícím se světě“, schválenou Evropskou radou ve dnech 11.–12. prosince 2008,
- s ohledem na závěry zasedání Rady ze dne 1. prosince 2011 a ze dne 23. července 2012 o společné bezpečnostní a obranné politice, jakož i s ohledem na závěry Rady ze dne 23. března 2012 o sdružování a sdílení vojenských schopností,
- s ohledem na závěry Rady ze dne 26. dubna 2010 o strategii námořní bezpečnosti,
- s ohledem na závěry Rady o ochraně kritické informační infrastruktury ze dne 27. května 2011 a na závěry předešlého zasedání Rady o kybernetické bezpečnosti,
- s ohledem na kodex chování týkající se sdružování a sdílení vojenských schopností, který přijali ministři obrany členských států EU dne 19. listopadu 2012,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 24. července 2013 s názvem „Směrem ke konkurenceschopnějšímu a účinnějšímu odvětví obrany a bezpečnosti“ (COM(2013)0542),
- s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2009/43/ES ze dne 6. května 2009 o zjednodušení podmínek transferů produktů pro obranné účely uvnitř Společenství¹,
- s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2009/81/ES ze dne 13. července 2009 o koordinaci postupů při zadávání některých zakázek na stavební práce, dodávky a služby zadavateli v oblasti obrany a bezpečnosti a o změně směrnic 2004/17/ES

¹ Úř. věst. L 146, 10.6.2009, s. 1.

a 2004/18/ES¹,

- s ohledem na svá usnesení ze dne 12. září 2013 o námořním rozměru společné bezpečnostní a obranné politiky² a o vojenských strukturách EU: aktuální stav a budoucí výhledy³, a usnesení ze dne 22. listopadu 2012 o provádění společné bezpečnostní a obranné politiky⁴, o doložkách EU o vzájemné obraně a solidaritě: politický a operační rozměr⁵, o úloze společné bezpečnostní a obranné politiky v případě krizí souvisejících s klimatem a přírodních katastrof⁶ a o kybernetické bezpečnosti a ochraně⁷, jakož i s ohledem na svá usnesení ze dne 14. prosince 2011 o dopadu finanční krize na odvětví obrany v členských státech EU⁸, ze dne 11 května 2011 o rozvoji společné bezpečnostní a obranné politiky po vstupu Lisabonské smlouvy⁹ v platnost a ze dne 23. listopadu 2010 o civilně-vojenské spolupráci a rozvoji civilně-vojenských kapacit¹⁰;
- s ohledem na své doporučení vysoké představitelce Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku a místopředsdkyni Komise, Radě a Komisi ze dne 13. června 2013 ohledně přezkumu organizace a fungování ESVČ¹¹ v roce 2013 a na přezkum ESVČ za rok 2013, který v červenci 2013¹² předložila vysoká představitelka,
- s ohledem na průběžnou zprávu ze dne 15. října 2013 vysoké představitelky, místopředsdkyně Komise o společné bezpečnostní a obranné politice EU,
- s ohledem na zprávu ESVČ o revizi postupů krizového řízení SBOP přijatou Politickým a bezpečnostním výborem ze dne 18. června 2013,
- s ohledem na Chartu OSN,
- s ohledem na čl. 119 odst. 1 jednacího řádu,
- s ohledem na zprávu Výboru pro zahraniční věci (A7–0360/2013),

Evropská bezpečnost a obrana v měnícím se světě

1. poukazuje na významné a stále probíhající změny geopolitického prostředí, pro které jsou typické asymetrické hrozby mající mnoho rozměrů, nadnárodní terorismus, vzestup nových mocností a strategický přesun pozornosti Spojených států k Tichomoří, chudoba, hlad a nestabilita jižního sousedství EU, rostoucí výzvy v oblasti námořní bezpečnosti, šíření zbraní hromadného ničení a častější nezákonné obchodování s malými a lehkými zbraněmi a vážná, výzvy v oblasti energetické bezpečnosti, velká systémová finanční

¹ Úř. věst. L 216, 20.8.2009, s. 76.

² Přijaté texty, P7_TA(2013)0380.

³ Přijaté texty, P7_TA(2013)0381.

⁴ Přijaté texty, P7_TA(2012)0455.

⁵ Přijaté texty, P7_TA(2012)0456.

⁶ Přijaté texty, P7_TA(2012)0458.

⁷ Přijaté texty, P7_TA(2012)0457.

⁸ Úř. věst. C 168 E, 14.6.2013, s. 9.

⁹ Úř. věst. C 377 E, 7.12.2012, s. 51.

¹⁰ Úř. věst. C 99 E, 3.4.2012, s. 7.

¹¹ Přijaté texty, P7_TA(2013)0278.

¹² http://eeas.europa.eu/library/publications/2013/3/2013_eas_review_en.pdf

selhání a dlouhotrvající finanční a hospodářská krize, která má významný dopad na HDP mnoha členských států EU a v důsledku toho i na státní rozpočty vyčleněné na obranu na obou stranách Atlantiku;

2. je přesvědčen, že přehodnocení a posílení úlohy Evropy ve světě představuje jednu z hlavních výzev 21. století a že nadešel čas k tomu, aby členské státy Unie projevily politickou vůli nezbytnou k tomu, aby se EU stala významným a opravdovým strategicky autonomním aktérem světového dění schopným zajišťovat bezpečnost; domnívá se, že má-li dojít k upevnění evropského přístupu ke cílené a účinné bezpečnosti a obraně, je nezbytná změna dosavadního způsobu uvažování na straně členských států;
3. vítá proto rozhodnutí Evropské rady uspořádat v rámci schůzky na vrcholné úrovni, která se má konat v prosinci 2013, diskusi věnovanou otázkám bezpečnosti a obrany; domnívá se, že tím bude poskytnuta vhodná příležitost k tomu, aby bylo na nejvyšší politické úrovni zdůrazněno a sděleno rovněž evropské veřejnosti, že otázky bezpečnosti a obrany mají stále velký význam a že evropský rozměr má ještě větší význam než dříve; je pevně přesvědčen, že EU musí být schopna zajistit svým občanům bezpečnost, podporovat a chránit její základní hodnoty, vzít na sebe svůj díl odpovědnosti za světový mír a hrát účinnou roli v rámci předcházení regionálními krizím ve svém sousedství a jejich řízení, přispívat k jejich řešení a chránit se před negativními účinky těchto krizí;
4. vítá rovněž zprávu vysoké představitelky, místopředsedkyně Komise o SBOP, která přesně určuje několik překážek, jimž tato politika čelí; s politováním však konstatuje skutečnost, že zpráva nenavrhuje více opatření zaměřených konkrétně na nápravu nedostatků SBOP;
5. napjatě očekává, že na vrcholné schůzce v prosinci budou přijata věcná rozhodnutí, a předkládá v této zprávě svá vlastní doporučení, v nichž vychází z postojů, které v těchto věcech Evropský parlament v nedávné minulosti zaujal, a soustředí se na probíhající diskusi o třech hlavních tématech (okruzích problémů), které vymezila Evropská rada v prosinci 2012;

Uvolnění potenciálu obsaženého ve Smlouvách

6. konstatuje, že Lisabonská smlouva zavedla několik nových nástrojů v oblasti společné bezpečnostní a obranné politiky (SBOP), které dosud nejsou využívány;
7. zdůrazňuje v tomto ohledu možnost, aby mezi členskými státy byla navázána trvalá strukturovaná spolupráce (PESCO, čl. 46 odst. 6 SEU), aby zejména tato skupina členských států byla pověřena prováděním nástrojů a vojenského plánování (čl. 42 odst. 5 a čl. 44 odst. 1 SEU) a aby byl vytvořen počáteční fond pro činnosti související s přípravou misí, které nejsou financovány z rozpočtu Unie (čl. 41 odst. 3 SEU) a nejsou začleněny do mechanismu ATHENA; proto vyzývá předsedu Evropské rady a vysokou představitelku, místopředsedkyni Komise, aby zabezpečili počáteční finanční prostředky; podtrhuje v tomto ohledu důležitost využívání možností zefektivnění otázek SBOP v těch politikách EU, které mají mnohostranný dopad na bezpečnost a obranu nebo přispívají ke SBOP, jako jsou například politiky týkající se rozvoje a lidských práv, průmyslového výzkumu a inovací, vnitřního trhu, mezinárodního obchodu a vesmíru a dalších, s cílem podpořit členské státy, které se podílejí na dalším posilování SBOP;

8. zdůrazňuje význam těchto společně dohodnutých ustanovení pro rozvoj SBOP a vyzývá Evropskou radu, aby vedla vážné jednání o možnostech soudržného způsobu jejich provádění; vyzývá předsedu Evropské rady, předsedu Komise a vysokou představitelku / místopředsedkyni Komise, aby v tomto procesu hráli aktivní úlohu;

První okruh: zvýšení účinnosti, viditelnosti a dopadu SBOP

9. poukazuje na to, že podle Smluv je cílem EU podporovat mír, své hodnoty a blahobyt svých obyvatel (článek 3 SEU) a že na mezinárodní scéně se EU snaží upevňovat a podporovat demokracii, právní stát a lidská práva a předcházet konfliktům a posilovat mezinárodní bezpečnost v souladu s cíli a zásadami Charty Organizace spojených národů, jakož i v souladu se zásadami helsinského Závěrečného aktu a s cíli Pařížské charty, včetně těch, které se týkají vnějších hranic (článek 21 SEU); zdůrazňuje, že SBOP těmto cílům slouží, a podtrhuje potřebu jejího posílení;
10. zdůrazňuje, že hlavní výhoda Evropské unie spočívá v tom, že může využívat různých politických opatření a nástrojů v rámci komplexního přístupu, a že při lepší integraci SBOP do rámce tohoto přístupu je možné dosáhnout lepších výsledků na všech úrovních; vítá v této souvislosti přezkum organizace a fungování ESVČ, který vysoká představitelka / místopředsedkyně Komise uveřejnila v červenci 2013 a který uznává problémy v oblasti koordinace a v souvislosti s rychlostí a účinností rozhodování na poli SBOP; očekává, že na prosincové vrcholné schůzce budou přijata konkrétní rozhodnutí a že v nadcházejícím společném sdělení vysoké představitelky / místopředsedkyně Komise a Komise o uplatňování komplexního přístupu budou možnosti další integrace SBOP podrobeny důkladné analýze;
11. znovu zdůrazňuje své přesvědčení o tom, že jakkoli si prvky obsažené v evropské bezpečnostní strategii z roku 2003, která byla provedena v roce 2008, ponechávají svou platnost, je nutné, aby EU tuto strategii přezkoumala a doplnila tak, že vezme v úvahu vývoj v posledních letech a celou novou škálu bezpečnostních výzev a rizik se zvláštním důrazem na ochranu svých občanů, obranu kritických infrastruktur a své sousedství a že sladí jednotlivé regionální a tematické dílčí strategie; domnívá se, že takový postup povede k vytvoření jasnějšího strategického rámce pro vnější činnost EU, k větší soudržnosti a současně i k lepšímu způsobu informování občanů, pokud jde o výzvy a rizika, před které je budoucnost postaví; požaduje proto, aby Evropská rada zahájila diskusi o vhodném strategickém rámci pro Unii, aby pověřila vysokou představitelku / místopředsedkyni Komise předložením příslušných návrhů do konce roku 2014 a aby zajistila udržitelné provádění následných opatření, předmětem pravidelných aktualizací, jak je stanoveno zejména v souvislosti s evropskou bezpečnostní strategií;
12. požaduje revizi strategického rámce EU, který má být základem bílé knihy o společné bezpečnostní a obranné politice EU, a navrhuje, že by Evropská rada mohla tento potřebný proces zahájit; naléhavě také vyzývá členské státy EU, aby se vážně zabývaly evropským rozměrem vlastních strategií národní bezpečnosti, bílých knih a politiky a rozhodování v oblasti obrany; vyzývá vysokou představitelku, místopředsedkyni Komise, aby vypracovala obecný vzor pro vytváření souběžných vnitrostátních přehledů;
13. upozorňuje, že je třeba zajistit, aby EU mohla prostřednictvím operací krizového řízení přispívat k předcházení konfliktům, ke stabilizaci a k jejich řešení;

14. domnívá se, že Smlouvy zavedením doložky o vzájemné obraně a doložky o solidaritě (čl. 42 odst. 7 SEU a článek 222 SFEU) posilují mezi evropskými občany pocit sdílení společného osudu; připomíná členským státům, že pouze v duchu odhodlání, vzájemného porozumění a skutečné solidarity bude Unie moci splnit svou globální úlohu, čímž posílí bezpečnost Evropy a jejích občanů; chválí proto Komisi a Evropskou službu pro vnější činnost (ESVČ) za společný návrh o způsobu provádění doložky solidarity Unie a vyzývá hlavy států a předsedy vlád, aby svůj závazek vzájemné solidarity znovu potvrdili a urychleně tento návrh schválili;
15. se znepokojením konstatuje, že s ohledem na stále méně bezpečné a nestabilní sousedství EU mise a operace SBOP svým počtem i včasností svého uskutečňování nesplňují reálné požadavky, což platí pro rozvoj civilních, zejména však vojenských prostředků a kapacit SBOP; vyjadřuje své politování obzvláště nad celkově omezeným rozsahem misí SBOP v souvislosti s krizemi v Libyi a Mali a s politováním konstatuje nedostatečnou flexibilitu rozhodovacích procesů Unie, jejímž důsledkem je opoždění efektivních reakcí v krizových scénářích, jak o tom svědčí tyto dva příklady; vyzývá k dalšímu monitorování situace a k pokračování operací ve východní Evropě a na jižním Kavkaze, které měly kladný výsledek; požaduje ambicióznější přístup a vážnější úsilí, které v rámci procesu analýzy získaných zkušeností povedou ke zlepšení plánu budoucích misí a operací SBOP a k vytvoření vhodných výstupních strategií; vyzývá místopředsedkyni Komise, vysokou představitelku, aby řídila tento proces a vítá v tomto ohledu její zprávu, která byla zveřejněna dne 15. října 2013 jako důležitý krok k tomu, jak učinit SBOP účinnější a proaktivnější;
16. upozorňuje na potřebu zvýšit viditelnost evropského krizového řízení a spojit všechny snahy v rámci SBOP, přičemž lze ve vhodných případech využít ustanovení článku 44 SEU, podle něhož může Rada přijmout rozhodnutí, jímž pověří prováděním určitého úkolu skupinu členských států, které jsou ochotny tento úkol plnit a které mají k jeho plnění nezbytné schopnosti;
17. na základě své zkušenosti z nedávné minulosti vyjadřuje své znepokojení nad skutečností, že komplexní přístup ke krizovému řízení dosud nevyužil veškerý potenciál; domnívá se, že mise a operace jsou smysluplnější jako součást regionální strategie, čehož pozitivním příkladem je Africký roh; bere na vědomí „Návrhy týkající se postupů krizového řízení pro operace SBOP v rámci krizového řízení“, které členské státy schválily dne 18. června 2013;
18. žádá, aby funkční problémy civilních misí SBOP, zejména co se týče rychlosti jejich uskutečňování a personálního zajištění, byly vyřešeny přezkoumáním jejich právního a finančního rámce, který často komplikuje proces rozhodování a způsobuje zpoždění; žádá, aby se zvýšil počet kvalifikovaných a politicky nezávislých strategických plánovačů, který je ve srovnání s počtem misí příliš nízký; žádá, aby se zvýšil počet plánovačů, který je ve srovnání s počtem misí příliš nízký; dále členské státy žádá, aby vytvářely „civilní záložní vojsko“, které by bylo možné v případě potřeby rychle nasadit; vítá v tomto ohledu zřízení trvalého velkoskladu SBOP;
19. připomíná své usnesení z roku 2001, v němž vyzýval k vytvoření evropských civilních mírových sborů; vítá nedávné úsilí o vytvoření dobrovolnického sboru humanitární

pomoci v rámci Komise a spolupráci odborníků v oblasti mediace, dialogu a usmířování v rámci Evropské služby pro vnější činnost; vítá rovněž existenci partnerství mezi Evropskou službou pro vnější činnost a příslušnými subjekty občanské společnosti pro budování míru a další rozvíjení tohoto partnerství;

20. zdůrazňuje významnou úlohu zprostředkování a dialogu při předcházení konfliktům a při jejich mírovém řešení; vyzdvihuje pokrok, který ESVC učinila při posilování svých zprostředkovatelských schopností a opakovaně zdůrazňuje, že podporuje další posilování evropských kapacit v této oblasti; je přesvědčen, že úspěšné zapojení Parlamentu do mediačních procesů ukázalo, jak významnou úlohu mohou poslanci hrát při podpoře mediačních procesů a dialogu, a má v úmyslu dále zvýšit úsilí v této oblasti;
21. navrhuje, aby poradci pro lidská práva a rovnost pohlaví byli součástí všech misí SBOP, a podporuje výměnu osvědčených zkušeností mezi misemi SBOP, aby byla plně zohledněna problematika lidských práv a aby při řešení konfliktů a v době po skončení konfliktů byly plně chráněny a začleněny ženy; vyzývá Radu a ESVC, aby učinily další kroky, pokud jde o začleňování hledisek rovnosti žen a mužů při plánování a provádění operací SBOP;
22. zdůrazňuje, že úspěšné vojenské operace vyžadují jasně stanovené velitelské a kontrolní funkce; znovu proto připomíná svou výzvu, aby bylo zřízeno stálé vojenské operační velitelství; s politováním poukazuje na nedostatečný pokrok v této záležitosti a silný odpor ze strany některých členských států; zdůrazňuje dále, že účinná SBOP musí mít také náležitou oporu v systému včasného varování a zpravodajské služby; domnívá se proto, že součástí tohoto velitelství by měla být i oddělení pro shromažďování zpravodajských informací a včasné varování / informovanost o situaci;
23. opětovně vyjadřuje svou podporu hledání určitého přechodného řešení a upozorňuje na svůj návrh na posílení statusu operačního střediska, které v současnosti působí v oblasti Afrického rohu, a na pomoc s vojenským plánováním a koordinací sil operujících na místě; žádá vysokou představitelku a místopředsedkyni Komisi, aby takovou možnost v rámci omezení daných jeho současnou velikostí a infrastrukturou dále rozvinula s cílem dosáhnout optimálního využití stávajících zdrojů a aby zvážila, zda je proveditelné rozšíření zeměpisné oblasti, v níž probíhají operace tak, aby zahrnovala další důležité regiony; domnívá se, že tento orgán by měl být způsobilý k právním úkonům a měla by mu být svěřena úloha zajišťování koordinace zadávání zakázek mezi Brusel a jednotlivými velitelstvími misí, při nichž by se v zájmu minimalizace nákladů využívalo úspor z rozsahu;
24. bere na vědomí skutečnost, že bojové skupiny EU zatím nebyly nikdy nasazeny, a domnívá se, že časem bude obtížné odůvodnit jejich existenci; zdůrazňuje, že tyto skupiny představují důležitý nástroj pro včasné zajištění bojové síly a pro výcvik a rychlou reakci; vítá rozhodnutí, aby se tato otázka stala předmětem jednání na prosincové vrcholné schůzce; je přesvědčen, že by EU měla disponovat stálými silami rychlého nasazení v boji, které by měly zahrnovat pozemní, vzdušné, námořní, kybernetické a zvláštní jednotky a které by měly mít vysoké ambice; zdůrazňuje skutečnost, že by bojové skupiny EU měly být použitelné v případě všech druhů krizí včetně humanitárních krizí způsobených klimatem; staví se na podporu pružnějšího a zacíleného přístupu, který umožní zvýšit schopnost reagovat a přizpůsobovat se různým krizovým situacím a zlepšit

modularitu, tak aby bylo možné odstranit mezery v úvodních fázích zahajování operací SBOP, aniž by ovšem došlo ke snížení operační kapacity bojové skupiny jako celku;

25. zdůrazňuje skutečnosti, že by mělo být vynaloženo větší úsilí na integraci takových iniciativ na úrovni EU, jako je Eurocorps a evropská letecká skupina;
26. potvrzuje, že stávající finanční systém „náklady hradí každá strana za sebe“ představuje pro SBOP závažný problém, který bývá příčinou zpoždění rozhodovacího procesu či jeho úplného zablokování, zejména v případech, kdy se rozhoduje o rychlém nasazení bojových skupin; doporučuje členským státům, aby se dohodly na evropském mechanismu financování založeném na sdílení břemene, který by byl využíván pro nasazení bojových skupin pod vlajkou EU a který by jim tak zajišťoval realistickou budoucnost; v zájmu důslednosti a účinnosti vyzývá, aby ESVČ měla kontrolu nad finančními nástroji spojenými s opatřeními v oblasti krizového řízení, která plánuje a provádí; očekává, že vysoká představitelka / místopředsedkyně Komise a zainteresované členské státy předloží v této věci konkrétní návrhy;
27. vyjadřuje dále své znepokojení nad tím, že hospodářská a dluhová krize může mít nepříznivý dopad na ochotu členských států EU přispívat na mise a operace SBOP, zvláště pokud by měly vojenské a obranné důsledky; žádá proto, aby byla v zájmu zajištění rychlého financování naléhavých úkolů rozšířena působnost mechanismu ATHENA a využití fondu pro zahájení operací (čl. 41 odst. 3 SEU); zdůrazňuje však, že i když SBOP potřebuje dodat novou energii, mělo by to být provedeno v souladu s rozpočtovými omezeními;
28. vyzývá členské státy, aby se zabývaly možnostmi, které nabízí trvalá strukturovaná spolupráce (PESCO), a aby v zájmu překonání převládající „únavy SBOP“ a prohloubení vojenské spolupráce a integrace přistoupily k provedení tohoto ustanovení Smlouvy; vyzývá Evropskou radu, aby vydala jasné pokyny pro jeho provedení, a vybízí členské státy, které o jeho provedení nemají zájem, ke konstruktivnímu jednání; zdůrazňuje, že by měla zůstat otevřená možnost jejich přistoupení v pozdější fázi, aby byla zajištěna flexibilita a nevytvářela se dvourychlostní Evropa;
29. poukazuje na to, že EU má zásadní zájem na existenci bezpečného a otevřeného námořního prostředí, které umožňuje volný pohyb obchodu a mírové, legální a udržitelné používání bohatství oceánů; zdůrazňuje potřebu rozvíjet zahraniční námořní politiku EU, jejímž cílem je ochrana a zachování kritických infrastruktur, volných námořních tras a přírodních zdrojů a která klade důraz na mírové řešení konfliktů v kontextu mezinárodního práva a v souladu s ustanoveními Úmluvy OSN o mořském právu; očekává přijetí námořní bezpečnostní strategie EU plánované na prosinec, která by byla v souladu se závěry zasedání Rady z dubna 2010, a aby vypracovala konkrétní plán jejího provádění; poukazuje na to, že integrovaný námořní dohled přesahující hranice jednotlivých odvětví i území je již nyní průřezovým nástrojem integrované námořní politiky EU; podtrhuje důležitost co nejrychlejší realizace projektu společného prostředí pro sdílení informací a vytvořením pojítka mezi integrovanou námořní politikou a společnou bezpečnostní a obrannou politikou, které by zlepšilo vzájemné sdílení informací;
30. podtrhuje potřebu předcházet militarizaci takových oblastí, jako je Arktida, a zdůrazňuje potřebu používat mírové prostředky řešení konfliktů, včetně obchodních nástrojů;

31. žádá, aby Evropská rada potvrdila důležitost oblasti vesmíru, která je nezbytným předpokladem strategické autonomie EU a jejích členských států a možnosti zajistit si vývojem nosných raket a družic autonomní přístup do kosmického prostoru; opětovně připomíná význam shromažďování přesných zpravodajských informací pro civilní i vojenské mise SBOP; zdůrazňuje zejména významnou úlohu zařízení rozmístěných v kosmickém prostoru pro předcházení konfliktům a řízení krizí v době před jejich vypuknutím, v době jejich trvání i po jejich skončení; vybízí Komisi, aby vytvořila konkrétní politiku na podporu rozvoje víceúčelových kosmických zařízení;
32. opakovaně zdůrazňuje rostoucí význam řešení hrozeb v oblasti kybernetické bezpečnosti; vybízí Evropskou radu, aby vypracovala pokyny, jimiž by se řídilo provádění strategie Evropské unie v oblasti kybernetické bezpečnosti, a aby přijala konkrétní opatření týkající se ochrany kybernetické infrastruktury a investování do posilování celoevropské spolupráce v oblasti postupů krizového řízení, kybernetických cvičení a odborné přípravy a vzdělávání v této oblasti; vyzývá Komisi a vysokou představitelku / místopředsedkyni Komise, aby zabezpečily začlenění politiky kybernetické bezpečnosti ve všech odvětvích, aby bylo zajištěno odpovídající propojení mezi politikou vnitřní a vnější bezpečnosti EU, a všechny členské státy, aby rozvíjely nebo dokončily rozvoj svých příslušných vnitrostátních strategií kybernetické bezpečnosti a aby se snažily o vyšší stupeň synchronizace na úrovni Unie;
33. žádá Evropskou radu, aby potvrdila důležitost dodávek energie pro Evropu a diverzifikovaného a udržitelného zajištění přístupu k energetickým zdrojům; podotýká, že některé členské státy nemohou diverzifikovat své dodávky energie, a jsou proto stále zranitelnější; v této souvislosti důrazně podporuje úsilí o spolupráci mezi členskými státy v krizových situacích; zdůrazňuje, že ochrana kriticky významné evropské infrastruktury by měla vést k uplatnění doložky o vzájemné obraně nebo solidaritě; konstatuje rovněž, že účelu zajištění energetické bezpečnosti slouží již nyní operace ATALANTA, zaměřená na boj proti pirátům, kteří od roku 2008 unesli již řadu ropných tankerů; je proto přesvědčen, že tato hlediska musí být součástí nezbytného strategického přístupu; zdůrazňuje v této souvislosti, že dodávky energie představují zásadní faktor pro zajištění úspěšnosti misí a operací SBOP;
34. zdůrazňuje význam energetické účinnosti v oblasti obrany a podtrhuje zejména potřebu posoudit dopad spotřeby energie na rozpočty na obranu a vojenskou efektivitu a rozvíjet komplexní strategii energetické účinnosti pro ozbrojené síly;
35. zdůrazňuje, že pro EU má velký význam další rozvoj partnerství a prohlubování dialogu v oblasti bezpečnosti s OSN, regionálními organizacemi a příslušnými aktéry, včetně zemí východního a jižního partnerství;
36. poukazuje na to, že EU by se měla ještě více podílet na činnosti OSN, Africké unie, Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE) a Sdružení národů jihovýchodní Asie (ASEAN) za účelem společného využívání analýz a spolupráce při řešení problémů spojených s environmentální politikou a se změnou klimatu včetně jejich bezpečnostních důsledků; podtrhuje potřebu preventivního postupu a naléhavě vyzývá EU, aby rozvíjela a zdokonalovala své kapacity v oblasti včasného varování;
37. žádá, aby byla prohloubena spolupráce mezi strukturami EU a NATO na základě

komplementárního přístupu a užší spolupráce s cílem vyvarovat se zdvojování mezi oběma partnery a účinnému řešení nových hrozeb; je přesvědčen, že posílení SBOP nepoškozuje, nýbrž naopak posiluje kolektivní bezpečnost a transatlantické vazby; zastává názor, že rozvoj obranných kapacit v rámci EU je přínosný i pro NATO; bere na vědomí konstruktivní spolupráci ohledně iniciativy EU v oblasti sdílení a iniciativy NATO v oblasti inteligentní obrany; vítá záměr Kyperské republiky připojit se k programu NATO Partnerství pro mír, který může danou situaci změnit, a naléhavě vyzývá Turecko, aby zaujalo stejně konstruktivní postoj; naléhavě vyzývá k vybudování komplexního rámce spolupráce mezi EU a NATO a k prohlubování politického dialogu při plném respektování rozhodování obou stran;

38. zastává názor, že v situacích, kdy je to vhodné a nezbytné, musí být EU schopna jednat autonomně, zejména ve svém vlastním sousedství, vždy ovšem ve shodě s ustanoveními Charty OSN a za bezvýhradného dodržování mezinárodního humanitárního práva;

Druhý okruh: posílení rozvoje obranných schopností

39. vyjadřuje znepokojení nad tím, že v důsledku dalších škrťů v národních rozpočtech na obranu nebude již možné zachovat kriticky významné vojenské schopnosti, a dojde tak k nevratné ztrátě know-how a technologií; konstatuje, že během operací v Libyi a Mali se ukázaly nedostatečné schopnosti členských států a že hospodářská krize stávající strukturální problémy ještě vyostřila; opakuje nicméně svůj názor, že problém je spíše politické než rozpočtové povahy;
40. bere na vědomí návrhy předložené vysokou představitelkou, místopředsedkyní Komise ve zprávě o SBOP z října 2013, zejména návrhy, na jejichž základě mají vzniknout pobídky, včetně daňových pobídek, ke spolupráci v oblasti obranných kapacit; zdůrazňuje, že členské státy mají příležitost plně využívat v zájmu vytvoření vojenské účinnosti výhod užší spolupráce a rozhodovat o optimalizaci tak, aby omezené zdroje byly vynakládány lepším a rozumnějším způsobem, vytváření součinností, díky koordinovanému omezování zbytečného zdvojování a nadbytečných a zastaralých kapacit;
41. vítá probíhající revizi plánu rozvoje schopností jako základu společné dlouhodobé transformační koncepce oblasti budování kapacit; domnívá se, že tato transformační koncepce by se měla stát předmětem pravidelných diskusí a její provádění by mělo být urychleno a případně přezkoumáno;
42. upozorňuje na misi Evropské obranné agentury ustanovené na základě čl. 42 odst. 3 a článku 45 SEU, které agentuře svěřují důležité úkoly v oblasti trvalé strukturované spolupráce, definování evropských schopností a politiky vyzbrojování, rozvoje vojenských schopností členských států a posilování průmyslové a technologické základny odvětví obrany, avšak bez finančního dopadu na rozpočet EU;
43. je toho názoru, že sdružování a sdílení vojenských schopností, třebaže je nelze považovat za řešení všech problémů, představuje důležitou odpověď na nedostatky evropských schopností; vítá usnadňující úlohu Evropské obranné agentury a pokrok, jehož bylo doposud dosaženo; je přesvědčen, že sdružování a sdílení vojenských schopností by nemělo být chápáno jen ve smyslu společného zajišťování zdrojů, ale také ve smyslu integrace a jeho součástí by mělo být společné udržování a využívání kapacit;

44. požaduje, aby Evropská obranná agentura (EDA) hrála větší úlohu při koordinaci kapacit s cílem vyhnout se zdvojení a existence souběžných programů v členských státech, což představuje nadměrnou zátěž pro daňové poplatníky;
45. vybízí členské státy, aby zlepšily způsob sdílení informací o obranném plánování a aby v souladu s kodexem chování týkajícím se sdružování a sdílení vojenských schopností zapracovaly řešení využívající sdružování a sdílení vojenských schopností do vnitrostátních cyklů obranného plánování a rozhodovacích procesů;
46. zdůrazňuje, že vzájemná důvěra, transparentnost a spolehlivost jsou klíčové faktory úspěšnosti jakéhokoli společného usilování v oblasti bezpečnosti a obrany; je přesvědčen, že rozvíjení obranných schopností se musí stát součástí strategického přístupu, který určuje, jaká má být skladba vojenských schopností a jaké jsou cíle, jejichž plnění by tyto schopnosti měly sloužit;
47. s ohledem na výše uvedené očekává, že nadcházející vrcholná schůzka:
- a) přinese politické a strategické pokyny, jimiž členské státy potvrdí svůj závazek, pokud jde o rozvoj schopností a míru ambicí uvedených v prohlášení o posílení schopností z roku 2008;
 - b) položí základy pro skutečně kolektivní plánování od strategického plánování až po zadávání zakázek a technologický rozvoj, přičemž bude věnována zvláštní pozornost otázkám finančních mechanismů a pobídek;
 - c) urychlí provádění stávajících projektů, zvláště projektů týkajících se klíčových strategických faktorů, a poskytne politickou podporu vlajkovým projektům Evropské obranné agentury, tj. doplňování paliva za letu, satelitní komunikace, dálkově řízené palubní systémy letadel, kybernetická obrana a jednotné evropské nebe;
 - d) uloží vysoké představitele / místopředsedkyni Komise a Evropské obranné agentuře, aby v součinnosti s Komisí předložily do roku 2014 nové realizovatelné návrhy týkající se rozvoje obranných kapacit;
 - e) zavede proces monitorování, který bude pravidelně posuzovat dosažený pokrok;
 - f) potvrdí hodnotu užší spolupráce s NATO a strategickými partnery v oblasti rozvoje schopností;
 - g) zváží zahájení činností v oblasti rozvoje v rámci plnění hlavního vojenského cíle do roku 2025, který by mohl být doplněn hlavním průmyslovým cílem;

Třetí okruh: posílení evropského obranného průmyslu

48. vítá sdělení Komise nazvané „Směrem ke konkurenceschopnějšímu a účinnějšímu odvětví obrany a bezpečnosti“, které přináší některé nové myšlenky a návrhy; vyslovuje svou plnou podporu úsilí Komise o prohloubení vnitřního trhu v oblasti obrany a bezpečnosti a rozvíjení obranné průmyslové politiky, která by v souladu se strategií Evropa 2020 patřičným způsobem podporovala malé a střední podniky, které hrají klíčovou roli

v oblasti inovací, výzkumu a vývoje i z hlediska tvorby pracovních míst a hospodářského růstu;

49. zdůrazňuje, že posilování technologické a průmyslové základny odvětví obrany je cílem Unie, který je zakotven v čl. 42 odst. 3 a článku 45 SEU; zdůrazňuje, že pro účinnou evropskou obranu je rozhodující solidní evropská technologická a průmyslová základna obrany, která je schopna udržovat SBOP, dále posilovat evropské vojenské schopnosti a zachovávat strategickou nezávislost EU; zdůrazňuje propojení mezi výzkumem, průmyslem a rozvojem vojenských schopností, což jsou prvky nezbytné k hospodářskému růstu, tvorbě pracovních míst a konkurenceschopnosti, jakož i silnější SBOP;
50. znovu poukazuje na potřebu silného a méně rozděleného evropského obranného průmyslu schopného sloužit jako opora SBOP a zvyšovat strategickou nezávislost EU; podtrhuje význam certifikace a normalizace pro zvyšování interoperability ozbrojených sil; vyzývá Evropskou radu, aby pověřila Evropskou obrannou agenturu sestavením plánu rozvoje norem v oblasti obranného průmyslu, a vyzývá členské státy, aby zjednodušily postupy udělování evropských certifikátů, jejichž součástí je vzájemné uznávání těchto certifikátů, a aby své certifikační postupy harmonizovaly;
51. zdůrazňuje, že předvídaní a řízení změn a restrukturalizace jsou nedílnou součástí každé průmyslové politiky; domnívá se proto, že další integrace trhu v odvětví obrany musí být doprovázena aktivním sociálním dialogem a zmírňováním jejích negativních dopadů na regionální a místní ekonomiky, přičemž je třeba v plné míře využívat finančních nástrojů EU, jako je Evropský sociální fond a Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci;
52. vyzývá Evropskou radu, aby v těchto oblastech podnikla příslušné kroky a rozumně financovala výzkum a vývoj, a to i na úrovni Unie; podporuje rozvoj účelné a nákladově účinné spolupráce v rámci činností týkajících se civilní bezpečnosti a vojenského výzkumu; podtrhuje nicméně stálou potřebu účinně fungujícího režimu pro vývoz zboží dvojího užití;
53. zdůrazňuje potřebu zajistit nové zdroje financování výzkumu a inovací v oblasti obrany, např. prostřednictvím programu Horizont 2020,

Závěrečné připomínky

54. vyslovuje svou plnou podporu uskutečnění rozpravy o uvedených třech skupinách otázek na prosincové vrcholné schůzce; zdůrazňuje, že všechny mají stejnou důležitost, a podtrhuje jejich vzájemnou provázanost, která je daná vnitřní logikou, že slouží týmž strategickým cílům;
55. vyzývá Evropskou radu i politické subjekty odpovědné za tvorbu politik na všech úrovních v členských státech Unie, aby projevily větší míru ambicí a odvahy a zahájily veřejnou diskusi, v dobách úsporných ekonomických opatření o to důležitější; zdůrazňuje, že je třeba více investovat a zintenzívnit spolupráci v oblasti bezpečnosti a obrany a vysvětlit příčinnou souvislost mezi bezpečností a obranou na jedné straně a svobodou, demokracií, právním státem a prosperitou na straně druhé;
56. zdůrazňuje, že mezi vnitřní a vnější bezpečností je nerozdělitelné pouto a že mírové,

bezpečné a stabilní prostředí je nezbytným předpokladem zachování politického, hospodářského a sociálního modelu v Evropě;

57. vyjadřuje pevnou naději, že toto zasedání Evropské rady nebude ojedinělou událostí, nýbrž východiskem trvalého procesu, v jehož rámci se otázky bezpečnosti a obrany stanou na úrovni Evropské rady pravidelným tématem jednání; vyjadřuje svou podporu tomu, aby v návaznosti na zasedání Evropské rady byl vytvořen plán dalšího postupu, který stanoví konkrétní srovnávací kritéria a časové osy a mechanismus podávání zpráv; hájí myšlenku, aby ve střednědobém výhledu došlo ke zřízení Rady ministrů obrany a záležitostem bezpečnosti a obrany byla přisouzena váha, kterou zasluhují;
58. přijímá rozhodnutí prostřednictvím pravidelných setkání udržovat a posilovat užší vazby s vnitrostátními parlamenty členských států s cílem podporovat dialog a výměnu názorů na problematiku bezpečnosti a obrany;
59. je přesvědčen, že SBOP je základním pilířem evropského procesu integrace;
60. pověřuje svého předsedu, aby toto usnesení předal předsedovi Evropské rady, vysoké představitelce a místopředsedkyni Komise, Radě, Komisi, vládám a parlamentům členských států EU, generálnímu tajemníkovi NATO, předsedovi Parlamentního shromáždění NATO, generálnímu tajemníkovi Organizace spojených národů, úřadujícímu předsedovi OBSE, předsedovi Parlamentního shromáždění OBSE, předsedovi Parlamentního shromáždění Africké unie a generálnímu tajemníkovi Sdružení národů jihovýchodní Asie (ASEAN).

MENŠINOVÉ STANOVISKO

k provádění společné bezpečnostní a obranné politiky (na základě výroční zprávy Rady Evropskému parlamentu o společné zahraniční a bezpečnostní politice) (00000/2013 – 2013/2105(INI))

Výbor pro zahraniční věci, zpravodajka: Maria Eleni Koppa

Menšinové stanovisko předložili za GUE/NGL poslanci Sabine Lösingová, Willy Meyer, Nikolaos Chountis

Cílem zprávy je udělit vojsku ústřední úlohu při zabezpečování energetických zdrojů a při obchodním směřování a dále se zasazovat o další militarizaci EU tím, že po ní budou neustále vyžadovány další mise a vojenské kapacity v rámci SBOP, jakož i „síly rychlého nasazení v boji“ – tedy ve skutečnosti evropské vojsko.

Vyjadřujeme nesouhlas s touto zprávou, protože její záměrem je přeměnit EU v celosvětového vojenského aktéra, a to zejména vzhledem k tomu, že:

- usiluje o vytvoření hlavního vojenského štábu EU se zpravodajskou podporou, jakož i o vytvoření stálé Rady pro obranu;
- podporuje přezkoumání finančního rámce pro mise SBOP tím, že bude mechanismus ATHENA rozšířen nad rámec parlamentní kontroly a že bude Evropská obranná agentura financována z rozpočtu EU;
- stírá hranici mezi civilním a vojenským výzkumem (a financováním), jakož i mezi vnitřní a vnější bezpečností;
- vyjadřuje politování nad tím, že bojové skupiny EU nebyly dosud nikdy nasazeny;
- doporučuje uplatňování doložky o vzájemné obraně a solidaritě (čl. 42 odst. 7 SEU + čl. 222 SFEU) i při zabezpečování obchodu, energetických komunikací / kritické infrastruktury;
- se všeobecně soustředí na vojenská „řešení“ místo kapacit pro civilní, mírové řešení konfliktů.

Požadujeme:

- radikální (i chemické, biologické, radiologického a jaderné) odzbrojení na úrovni EU i na celosvětové úrovni;
- žádné vojenské financování z rozpočtu EU;
- realizaci všech činností výlučně v rámci Charty OSN a mezinárodního práva;
- civilní EU, výhradně civilní a mírový přístup k řešení konfliktů, oddělení civilních a vojenských akcí;
- jasné oddělení EU od NATO.

VÝSLEDEK KONEČNÉHO HLASOVÁNÍ VE VÝBORU

Datum přijetí	24.10.2013
Výsledek konečného hlasování	+: 40 -: 11 0: 7
Členové přítomní při konečném hlasování	Bastiaan Belder, Elmar Brok, Tarja Cronberg, Arnaud Danjean, Susy De Martini, Mark Demesmaecker, Michael Gahler, Marietta Giannakou, Ana Gomes, Andrzej Grzyb, Richard Howitt, Anna Ibrisagic, Liisa Jaakonsaari, Jelko Kacin, Tunne Kelam, Maria Eleni Koppa, Paweł Robert Kowal, Eduard Kukan, Vytautas Landsbergis, Ryszard Antoni Legutko, Krzysztof Lisek, Sabine Lösing, Ulrike Lunacek, Willy Meyer, Francisco José Millán Mon, Alexander Mirsky, Annemie Neyts-Uyttebroeck, Norica Nicolai, Raimon Obiols, Justas Vincas Paleckis, Pier Antonio Panzeri, Ioan Mircea Pașcu, Alojz Peterle, Mirosław Piotrowski, Bernd Posselt, Hans-Gert Pöttering, Cristian Dan Preda, Tokia Saïfi, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, György Schöpflin, Werner Schulz, Sophocles Sophocleous, Charles Tannock, Geoffrey Van Orden, Nikola Vuljanić, Boris Zala
Náhradník(ci) přítomný(i) při konečném hlasování	Charalampos Angourakis, Reinhard Bütikofer, Marije Cornelissen, Véronique De Keyser, Kinga Gál, Barbara Lochbihler, Emilio Menéndez del Valle, Doris Pack, Marietje Schaake, Ivo Vajgl, Janusz Władysław Zemke
Náhradník(ci) (čl. 187 odst. 2) přítomný(i) při konečném hlasování	Dubravka Šuica